

Aan:
Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug
t.a.v. mevrouw J. Caalders
Postbus 125
3925 ZJ Scherpenzeel

In afschrift aan:
Utrechts Particulier Grondbezit t.a.v. mevrouw D.D. Kraamwinkel MSc
Gemeente Leusden t.a.v. wethouder de heer J. Overweg
Gemeente Woudenberg t.a.v. wethouder de heer G.A. de Kruif,
Gemeente Utrechtse Heuvelrug t.a.v. wethouder de heer G. Boonzaaijer
Nationaal Park Heuvelrug nieuwe stijl t.a.v. de heer D. Martens
Provincie Utrecht t.a.v. gedeputeerden mevrouw A.M.A. Pennarts en mevrouw M. Maasdam

Landgoed Den Treek-Henschoten, 22 januari 2018

Betreft: Den Treek-Henschoten buiten NPUH

Geachte mevrouw Caalders,

Bij herhaling heeft het bestuur van Landgoed Den Treek-Henschoten NV zijn zorgen over de ontwikkelingen omtrent het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug kenbaar gemaakt, zowel direct bij u als voorzitter, als tijdens de verschillende bijeenkomsten in UPG-verband en bij de verantwoordelijk gedeputeerde en betrokken wethouders.

Aan onze zijde overheerste steevast het gevoel dat de door ons geuite zorgen door uw organisatie weinig serieus werden genomen. Zelfs toen bleek dat diverse particuliere grondeigenaren soortgelijke zorgen hadden bleek dit geen reden tot een fundamentele koerswijziging of de nodige oprechte reflectie.

Na zorgvuldig intern beraad heeft Den Treek-Henschoten NV daarom eind 2016 bij de gedeputeerde – destijds nog de heer Bart Krol – kenbaar gemaakt het geassocieerd lidmaatschap te beëindigen. In de eerste plaats omdat ieder vertrouwen op enige meerwaarde van het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug was verdwenen. Daarnaast werd toen al duidelijk dat het initiatief, door de groeiende gecentraliseerde aanpak, zodanig dreigde te ontsporen dat wat nog restte aan potentiële meerwaarde plaats maakte voor bedreiging van de autonomie van de grondeigenaar.

Den Treek-Henschoten heeft sinds de formele opzegging van het geassocieerd lidmaatschap steeds de bereidheid getoond tot gesprek en incidentele samenwerking – daar waar dit voor de verschillende partijen functioneel zou blijken. Tevens heeft de Raad van Bestuur het verzet tegen het Nationaal Park – hoofdzakelijk in het belang van de lopende ontwikkelingen bij uw organisatie – slechts intern kenbaar gemaakt en zich verder op de achtergrond gehouden.

De afgelopen weken werd het bestuur van Den Treek-Henschoten echter dusdanig onaangenaam verrast door de verschillende berichten vanuit het Nationaal Park dat wij ons ongenoegen en onze positionering nu dringender onder de aandacht brengen, evenals ons herhaalde verzoek het gebied dat in eigendom is van Den Treek-Henschoten NV buiten iedere berichtgeving of nadere planvorming over het Nationaal Park te houden. Als Den Treek-Henschoten dan toch binnen de gebiedsaanduiding moet vallen, dan nadrukkelijk als witte vlek, die pas wordt ingevuld wanneer de vennootschap de eigen plannen gereed heeft bijvoorbeeld op het gebied van recreatie.

Het Nationaal Park Heuvelrug heeft inmiddels een samenwerkingsagenda opgesteld en zelfs een concept-intentieverklaring die verschillende partijen op 25 januari a.s. kennelijk ter ondertekening krijgen voorgelegd. Hoewel een en ander in 'conceptfase' en 'ter bespreking' zou zijn, doet de wijze van communiceren van uw zijde reeds op voorhand het ergste vermoeden. In de laatste nieuwsbrief wordt immers gesproken over een 'mijlpaal' en het 'enthousiasme' waarmee alle betrokkenen aan één groot Nationaal Park zouden werken. Dat laatste strookt op geen enkele wijze met de kritiek die tot nog toe tijdens alle bijeenkomsten met de vertegenwoordigers van de particuliere grondeigenaren is geuit en wekt daarom – bij herhaling – geen vertrouwen voor de toekomst, noch een goede basis voor eventuele toekomstige samenwerking.

In de laatste bespreking met particuliere grondeigenaren ten kantore van de FPG heeft u desgevraagd aangegeven dat deelname aan het Nationaal Park Heuvelrug 'vanzelfsprekend' op vrijwillige basis geschiedt. Echter, wat steviger aan de tand gevoeld, kon ook u niet anders dan beamen dat de voorgespiegelde 'vrijwilligheid' in feite slechts voor de bühne was. Niet alleen lopen grondeigenaren die ongevraagd binnen de gebiedsaanduiding liggen het risico dat er over hen wordt besloten, indien zij er in dit stadium voor zouden kiezen niet aan tafel te zitten. Ook voor degenen die, veelal schoorvoetend of slechts uit welwillendheid, wel aan tafel aanschuiven bestaat het risico dat hun aanwezigheid zonder pardon wordt geduid als instemming. Bovendien is bij die laatste bijeenkomst de zeer gereede kans benoemd dat de verschillende ambitiekaarten en ideeën, die momenteel nog als vrijblijvend worden gepresenteerd, op termijn een eigen leven gaan leiden en te pas en te onpas tevoorschijn worden getoverd als individuele grondeigenaren met nieuwe of andere plannen komen. Als oplossing voor dit probleem wordt er steeds op aangedrongen dat alle particulieren in hun eigen belang beter proactief mee kunnen doen, maar waar is dan nog de vrijwilligheid?

Door nu als belangrijkste ambitie 'minimaal de betrokken overheden' aan boord te willen krijgen dwingt u in feite de particulieren in een dwangbuis waar zelfs Houdini zich niet meer uit zou weten te redden. Het behoeft immers geen uitleg dat de autonomie van de particuliere grondeigenaar een wassen neus wordt als lokale overheden zich in dit stadium achter vergevorderde, reeds op kaarten geconcretiseerde plannen scharen die ook op instemming van de grote TBO's en andere semi-overheidsorganisaties kunnen rekenen. Zeker als daarbij steeds weer de suggestie wordt gewekt dat de gezamenlijke partners – waaronder bij herhaling ook de particulieren als kennelijk homogene groep worden geschaard – zich sterk zouden willen maken voor deze plannen.

De potentiële meerwaarde van samenwerking door verschillende partijen in belang van beheer en behoud van natuur, landschap en cultuurhistorie is voor ons evident, maar wordt tenietgedaan door de uiterst bureaucratische en gecentraliseerde aanpak van het Nationaal Park Heuvelrug.

In een poging de zorg dat met het Nationaal Park Heuvelrug in feite een extra laag ontstaat tussen de individuele partijen en de overheden weg te nemen wordt in de samenwerkingsagenda gesproken van een slanke en slimme werkorrganisatie. Doch kijkend naar de geformuleerde ambities kan wel degelijk worden gesteld dat er een extra laag ontstaat die zich voor een belangrijk deel met zaken gaat bezighouden die op individueel niveau al lang gebeuren en waarmee bovendien geen enkel reëel probleem wordt opgelost. Essentieel wordt bijvoorbeeld het bewaken van het merk genoemd, terwijl het pontificaal positioneren van het Nationaal Park Heuvelrug nu juist veel organisaties, die onder hun eigen naambekendheid genieten, een doorn in het oog is. Deze extra laag lijkt zich hoofdzakelijk met de herverdeling van overheidssubsidie en andere geldstromen bezig te zullen gaan houden, wat opnieuw het zelfstandig opereren van grondeigenaren, onder meer richting overheden, aantast.

Als vanzelfsprekend lijkt de organisatie achter het Nationaal Park Heuvelrug het beheer en onderhoud van de recreatieve voorzieningen, zoals het netwerk van routes en paden, na een overgangsfase naar zich toe te trekken nu het Recreatieschap Midden Nederland hiervoor per 1 januari 2018 geen verantwoordelijkheid meer draagt. Den Treek-Henschoten heeft reeds in een eerder stadium besloten het beheer en onderhoud van deze recreatieve voorzieningen per 1 januari 2018 zelfstandig op zich te nemen, zoals ook de ruiterpaden reeds jaren succesvol zelfstandig worden onderhouden en geëxploiteerd.

In de samenwerkingsagenda wordt gesproken over de prachtige landgoederen en het bijzondere (militaire) erfgoed die zijn nagelaten door de publieke en private krachten die de afgelopen honderd jaar hebben samengewerkt op de Heuvelrug. De band van onze familie met Den Treek-Henschoten overstijgt, zoals u wellicht weet, de door uw organisatie geroemde honderd jaar ruimschoots. Onze voorouders hebben hun bezittingen in een vennootschap nagelaten met de opdracht aan hun nageslacht zorg te dragen voor beheer en behoud van het natuurschoon, niet alleen in het belang van de groeiende groep eigenaren maar juist ook voor allen die daarvan op welke wijze dan ook genieten.

Graag zetten wij het werk aan ons familielandgoed de komende tijd op eenzelfde autonome wijze voort als de laatste twee eeuwen, indachtig de wens van onze voorouders. Daarbij samenwerking zoekend waar en met wie dit van meerwaarde is, en nadrukkelijk met aandacht voor het unieke eigen karakter van Den Treek-Henschoten. Het Nationaal Park Heuvelrug heeft daarbij in de huidige vorm en aanpak voor ons geen toegevoegde waarde, integendeel: het vormt een bedreiging voor beheer en behoud van het gebied op onze wijze. Daarom herhalen wij ons standpunt dat wij als Landgoed Den Treek-Henschoten op dit moment ervoor kiezen geen deel uit te maken van het Nationaal Park Heuvelrug. Gelieve ons bij iedere communicatie over het Nationaal Park en planvorming op kaarten etc. buiten beschouwing te laten.

Wij verzoeken u om een schriftelijke bevestiging.

Met vriendelijke groeten,
Namens de Raad van Bestuur van Den Treek-Henschoten,

Ir. W.G. Nijlant,
rentmeester